

8 januari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

tegen:

[naam]
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
voormalig lid van de Congregatie Fraters van Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 23 januari 2012. Op 4 april 2012 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van aangeklaagde.

Op 21 juni 2012 heeft een gesprek tussen klager en aangeklaagde plaatsgevonden in het bijzijn van mevrouw [naam], vertrouwenspersoon van klager. Na dit gesprek heeft klager bij de griffie aangegeven dat hij de klachtenprocedure wenst voort te zetten.

Op 12 september 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Hij heeft zijn standpunt toegelicht.

Aangeklaagde is wegens gezondheidsredenen niet verschenen. Het verslag van de zitting is aan aangeklaagde toegezonden en hem is de gelegenheid geboden om hierop te reageren. Daarvan heeft hij geen gebruik gemaakt.

2. De klacht

2.1. In [jaar] werd klager op het internaat van de [naam] in [plaats] geplaatst, waar hij de lagere school doorliep. In het schooljaar [jaar - jaar] werd aangeklaagde zijn groepsleider. Klager voelde zich toen erg alleen op het internaat, omdat zijn oudere broer inmiddels het internaat had verlaten. Klager was destijds een schuchter en aanhankelijk kind en had een enorme behoefte aan warmte en genegenheid. Hij kroop daarom vaak bij de fraters op schoot.

Klager ging regelmatig naar de kamer van aangeklaagde toe. Hij moest aangeklaagde dan strelen, kusjes geven en het geslachtsdeel van aangeklaagde betasten. Dit gebeurde 3 tot 4 keer per week gedurende een jaar. Aangeklaagde heeft klager ook meerdere malen anaal verkracht. Volgens klager was dit “een bloederige toestand”. Klager mocht dit van aangeklaagde tegen niemand vertellen. In ruil voor het misbruik hoefde klager geen corvee te doen en soms kreeg hij een knipkaart voor de toko van aangeklaagde. Het misbruik eindigde in [jaar], omdat klager van het internaat afgang en weer bij zijn vader ging wonen.

2.2. Ter zitting heeft klager gesteld dat hij eenmaal bij iemand op het internaat melding heeft gemaakt van het misbruik. Dat was bij [naam], een leek die op het internaat werkte. Deze [naam] liet klager vervolgens zien “hoe het wel moest”. Ook door haar is klager dus misbruikt. De klacht richt zich echter niet tegen haar.

2.3. Na het misbruik werd klager erg dwars. Hij was een eenling die vaak ruzie maakte en vocht. Hij kon niet tegen autoriteit en kwam herhaaldelijk met de politie in aanraking. Zijn banen hield hij niet erg lang, omdat hij problemen had met gezag. Klager was vroeg seksueel actief, maar had geen respect voor meisjes. Zijn eerste twee huwelijken zijn stuk gelopen. Hij heeft zijn twee dochters uit zijn tweede huwelijk vaak geslagen, waardoor hij met de oudste geen en met de jongste sporadisch contact heeft. Klager vindt het heel erg dat hij, door hoe hij geworden is door het misbruik, zijn kinderen heeft “verpest”. Sinds [jaar] gaat het, mede door toedoen van zijn derde echtgenote, beter met klager. Klager is in therapie.

2.4. Klager wenst door het indienen van een klacht erkenning te krijgen voor het feit dat hij seksueel misbruikt is en daarvoor excuses te krijgen.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn reactie erkend dat er tussen hem en klager sprake is geweest van strelingen: “hartstikke fout”. Volgens aangeklaagde gebeurde het zelfs een keer dat zijn pyjamabroek scheurde: “genant”. Aangeklaagde herinnert zich klager als een aanhankelijk jongetje. Hij erkent dat hij die aanhankelijkheid had moeten interpreteren als een zoeken naar veiligheid, maar in plaats daarvan heeft hij klager gebruikt voor zijn eigen gerief. Aangeklaagde erkent dat hij fout is geweest, maar hij ontkent dat hij klager anaal heeft verkracht.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.

4.4. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.5. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager met betrekking tot de anale verkrachting ondersteunen. Aangeklaagde ontkent dit feit stellig en steunverklaringen met betrekking tot anale verkrachting, waardoor dit feit aannemelijk zou kunnen worden geacht, ontbreken.

4.6. Gelet hierop heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de anale verkrachtingen die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht in zoverre niet gegrond moet worden verklaard; waarmee overigens niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.7. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat er sprake is geweest van wederzijdse strelingen als onder 3. beschreven. Dit feit is immers door aangeklaagde erkend.

4.8. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas ongeveer twaalf jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.9. Gelet op het feit dat aangeklaagde in [jaar] is uitgetreden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Fraters van Utrecht de klacht, voor zover deze ziet op de ongewenste betastingen door aangeklaagde, gegrond te verklaren, het leed van klager te erkennen en hiervoor oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 8 januari 2013 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, en mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen

indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Fraters van Utrecht, aan aangeklaagde en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.